

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2014. évi május hó 6. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

Ítéletet:

A másodfokú bíróság a rablás büntette és más bűncselekmények miatt **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Szekszárdi Törvényszék 6.B.116/2013/42. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy a vádlott vagyon elleni cselekményét a Btk.365.§ (2) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő rablás büntettének minősíti, a lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntette tekintetében mellőzi a cselekmény kísérletére történő utalást.

A vádlottal szemben 274.700 (kettőszázhetvennégyezer-hétszáz) forint erejéig vagyonekmozgást rendel el.

Kötelezi a vádlottat, hogy fizessen meg 15 napon belül **sértett1** (... , ... alatti lakos) magánfél részére 674.433 (hatszázhetvennégyezer-négyszázharminchárom) forintot, valamint az adóhivatal külön felhívására 4.000 (négyezer) forint le nem rótt eljárási illetéket. Ezt meghaladóan **sértett1** magánfél polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által a 2014. évi január hó 16. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban eltöltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe továbbmenően beszámítja.

I n d o k o l á s

A Szekszárdi Törvényszék a vádlottbűnösségét rablás büntettében (Btk.365.§ (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a) pont), lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntettének kísérletében (Btk.325.§ (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés a) pont), magánlaksértés büntettében (Btk.221.§ (2) bekezdés I. fordulat a) pont), valamint

okirattal visszaélés vétségében (Btk.346.§ (1) bekezdés c) pont) állapította meg. Ezért a vádlottat halmazati büntetésül 5 év szabadságvesztésre, valamint a közügyek gyakorlásától 5 év eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani megállapítva, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő nap. Rendelkezett az előzetes letartóztatásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről. **sértett1** magánfél által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, végül kötelezte a vádlottat a bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére eltérő minősítés, vagyonelkobzás alkalmazása, és a büntetés súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést.

A vádlott védője szintén fellebbezéssel élt, annak célját azonban nem jelölte meg.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a rablás, a magánlaksértés, a löfegyverrel és lőszerral visszaélés büntette minősítésének módosítására, a kiszabott szabadságvesztés súlyosítására, valamint 674.433 forint vagyonelkobzás alkalmazására tett indítványt.

A védő korábban bejelentett fellebbezését a nyilvános ülésen enyhítés érdekében tartotta fenn.

A kölcsönösen bejelentett fellebbezések közül a másodfokú bíróság az ügyészi fellebbezésnek a minősítés módosítására irányuló részét részben találta megalapozottnak.

A másodfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése értelmében a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

A felülbírálat keretében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást. Ennek során beszerezte és megvizsgálta a tényállás megállapításához szükséges bizonyítékokat, azok részletes, a logika szabályainak is megfelelő értékelésével adott számot ténymegállapításairól, köztük a vádlotti védekezés elvetésének indokairól. A megállapított tényállás túlnyomórészt mentes volt a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontjára - az iratok tartalma alapján mindössze kisebb mértékű kiegészítésre szorult:

A vádlott **sértett2**től elvitt 20 darab 12.800 forint értékű lőszert is. Az elsőfokú bíróság a 20 darab lőszer elvitelét nem tüntette fel a tényállásban, de a sértettől eltulajdonított 312.598 forint kárösszegbe ezt az összeget is beszámította.

A rablással okozott teljes kár összege 1.010.264 forint volt, ebből 61.131 forint térült meg, a meg nem térült kár 949.130 forint volt.

A fenti kiegészítésekkel a helyes, hiánytalan, teljes körűen felderített tényállás a Be.352.§ (2) bekezdése alapján irányadó volt a fellebbezési eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság meggyőző érveléssel fejtette ki azt az álláspontját, hogy a vádlottnak az eljárás különböző szakaszaiban tett, egymástól eltérő vallomásai közül a terhelő körülményekre nézve későbbiekben módosított előadásával szemben miért a nyomozás során tett első, beismerést tartalmazó nyilatkozatát fogadta el. A vádlottnak az emlékeztetkiesésre, a kihülés miatti befolyásoltságra célzó nyilatkozatát a beszerzett bizonyítékok, az orvosi dokumentumok és az orvosszakértői vélemény nem erősítették meg. Ezzel szemben beismerő vallomása összhangban állt az egyéb bizonyítékokkal.

Az elsőfokú bíróság **sértett2** következetes előadása alapján állapította meg a vádlott fenyegető kijelentésének elhangzását és annak tartalmát. A cselekmény jogi értékelése szempontjából jelentőséggel nem bír, hogy a vádlott a fegyverek és lőszerek tárolására szolgáló lemezszekrényt erőszakosan feszítette-e fel. Ennek rögzítése azonban a sértett vallomásának elfogadásával ugyancsak helytálló volt. A fegyverszekrény felfeszítésével kapcsolatos bizonyítékokat a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv tartalmazza, az erőszakos felnyitásra, a lakatok lefeszítésére utaló nyomok ezt a következtetést alátámasztották. Ezzel szemben a jegyzőkönyv nem tartalmazta azokat az adatokat, amelyek a vádlott előadását megerősíthették volna a szekrényhez használatos kulcsok helyét illetően.

Az elsőfokú bíróság az ingatlanba való erőszakmentes bejutás módját szintén az említett okirati bizonyíték alapján iratszerűen döntötte el, evvel kapcsolatos érvelése, a bizonyítékok mérlegelése nem kifogásolható.

A megalapozott tényállás alapján az elsőfokú bíróság helyesen vont jogkövetkeztetést a vádlott büntetőjogi felelősségére, cselekményeinek minősítése azonban nem mindenben felelt meg az anyagi büntető jogszabályoknak.

A vagyon elleni bűncselekmény, a rablás minősítése vonatkozásában a másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával. A Btk.365.§ (2) bekezdésében írt rablás megállapításának akkor van helye, ha a tetten ért tolvaj a már birtokába került idegen dolog megtartása érdekében alkalmaz erőszakot vagy élet, illetve testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetést.

A vádlott **sértett2**, illetve **sértett1** sértettek értéktárgyait már elvitelre összekészítette; egy részüket hátizsákba helyezte, a lőszereket, a vadásztört ruházatára akasztotta. **sértett2** maroklőfegyverét a kezében tartotta, amikor a sértett a helyszínen megjelent. Kétségtelen tény, hogy a vádlott eredeti szándéka **sértett2** pénzének

erőszakos megszerzésére irányult, ennek érdekében várakozott a helyszínen. A körülmények váratlan alakulása miatt azonban a készpénz követelésére, a sértettel szemben ennek érdekében erőszak vagy fenyegetés alkalmazására nem nyílt lehetősége, az értékek átadására sem tudta felszólítani. A vádlott kezében megpillantott pisztoly látványától, valamint fenyegető kijelentésétől megrémült **sértett2** a házból azonnal kimenekült. A vádlott bár követte egy rövid távolságon át a sértettet, de utolérni nem tudta, majd nem maradt más lehetőség számára, minthogy a már korábban összekészített és hátizsákba pakolt idegen holmikkal a helyszínről maga is elmeneküljön. A fenyegetés alkalmazására tehát az eltulajdonított dolgok megtartása érdekében került sor.

A vádlotti cselekményt nem a kísérleti szakaszba jutott Btk.365.§ (1) bekezdésében írtak szerinti, hanem a már befejezett stádiumba kerülő (2) bekezdésben szereplő elkövetési magatartásnak megfelelően kellett értékelni. Mivel az idegen dolog elvétele megelőzte a sértettel szembeni fenyegetést, ezért a másodfokú bíróság a cselekményt - az ügyészi fellebbezésben írtakkal egyezően - a Btk.365.§ (2) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő rablás büntettének minősítette.

A lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntette vonatkozásában a másodfokú bíróság szemben az elsőfokú bíróság jogi érveivel ugyancsak az ügyészség álláspontját osztotta.

Az irányadó tényállás szerint a vádlott mind a ruhájára akasztott lőszereket, mind a hátizsákba helyezett lőszereket és lőfegyvereket magával vitte, úgy menekült ki a sértett ingatlanából. Eredeti szándéka a lőfegyver megszerzésére, majd értékesítésére irányult. Magatartásával nem csak az ingóságok elvétele, hanem azok megszerzése is megtörtént; a sértetteknek, tehát a dolog addigi birtokosainak a dolog feletti rendelkezési lehetőségük, tényleges uralmuk megszűnt.

A peradatok szerint a vádlott elfogására az elkövetés helyszínétől körülbelül egymásfél kilométernyi távolságban került sor. A vádlott a helyszínről menekülése, illetve elfogása közben hagyta el a megszerzett ingóságok nagy részét, köztük **sértett2** sörétes fegyverét, valamint az értéktárgyakkal megrakott hátizsákot. A vádlott az ingóságok elhagyására a menekülés közben fellépő rendkívüli körülmények miatt, életének mentése és nem az értékek birtoklásával való felhagyás érdekében kényszerült. A kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság a vádlottnak a Btk.325.§ (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, lőfegyverrel és lőszerrel visszaélést megvalósító cselekményét kísérlet helyett befejezett magatartásnak értékelte.

A magánlaksértés vonatkozásában a másodfokú bíróság az ügyészi érveléssel szemben az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával értett egyet. Az eljárás adatai nem utaltak a behatolás helyszínén, a bukóablakon olyan rongálódására, állagsérelemre, amely az erőszakkal történő behatolás megállapítására alapot szolgáltatott volna. A tartópántok kiakasztásához erőszakra nem volt szükség, rendeltetésellenes

használata sem állapítható meg, ezért az elsőfokú bíróság által megállapított jogi minősítés helytálló volt.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket túlnyomórészt helyesen ismerte fel.

A közbiztonság elleni bűncselekmény minősítésének módosítása folytán nem értékelhető enyhítő körülményként a vádlott javára a löfegyverrel és lőszerral visszaélés büntetnének kísérleti szaka. További súlyosító körülményként kellett figyelembe venni, hogy a vádlott több közokiratra nézve valósította meg a közbizalom elleni bűncselekményét.

Az elsőfokú bíróság a vádlottal szemben az egyebekben helyesen feltárt bűnösségi körülményekkel arányban álló büntetést szabott ki. Alapvetően a vádlott fiatal felnőtt korára, éretlen, kiforratlan személyiségére figyelemmel a másodfokú bíróság álláspontja szerint a büntetési tételkeret alsó határával megegyező büntetés alkalmas a Btk.79.§-ában írt büntetési célok elérésére, szükségtelen annak lényeges súlyosítása.

Ugyanakkor a törvényi minimumban meghatározott szabadságvesztés alkalmazásával az elsőfokú bíróság értékelt minden enyhítő körülményt. Nincs tehát olyan különös méltánylást érdemlő körülmény, amely az enyhítő szakasz alkalmazását indokolná. A védelem álláspontjával szemben a vádlott javára nem értékelhető sértetti közrehatás, az irányadó tényállás szerint annak ténybeli alapja is hiányzik. A cselekmény erőszakos jellegére figyelemmel a fegyvertárolással kapcsolatos szabályok megszegését akkor sem lehetne sértetti közrehatásként értékelni, ha azt a bíróság a vádlott védekezését elfogadva valóan megállapította volna.

Az elsőfokú bíróság részben téves jogi álláspont miatt mellőzte a vagyonekbevétele alkalmazását. Indokolása szerint a vádlottnál tényleges gazdagodás nem állt be, mivel az ingóságok kiestek birtokából a menekülés során.

A Btk.74.§ (1) bekezdésének a) pontja szerint vagyonekbevétele kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyoni, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett. A Btk.75.§ (1) bekezdésének a) pontja értelmében a vagyonekbevétele pénzügyben kifejezve kell elrendelni, ha a vagyon már nem lelhető fel. A vagyonekbevétele összefüggésben megalkotott 69. és 95. számú BK.véleményekkel összhangban kialakult bírói gyakorlatra is figyelemmel a vagyonekbevétele nem mellőzhető azokban az esetekben sem, amikor az elkövető már nem rendelkezik a bűncselekmény elkövetése révén megszerzett vagyonnal. Vagyonekbevétele alkalmazásának van tehát helye az elkövető birtokából különböző okokból kikerült (eladás, megsemmisítés, elhagyás, lopás, stb.) értékek vonatkozásában is (BH.2009/133.).

A vádlottnál ha csak időlegesen is a megszerzett vagyon gyarapodást eredményezett. Az a tény, hogy a megszerzett ingóságokat a menekülése közben nem tudta megtartani, az említett rendelkezés alkalmazása szempontjából a vádlott mentesítését eredményező körülményként nem vehető figyelembe.

Az intézkedés korlátját jelenti ugyanakkor a Btk.74.§ (5) bekezdésének a) pontja alapján a büntető eljárás során érvényesített polgári jogi igény fedezetéül szolgáló vagyon, ennek erejéig nincs helye az intézkedés alkalmazásának. Megállapítható, hogy **sértett1** magánfél polgári jogi igényt terjesztett elő, amit nem vont vissza, tehát az igényérvényesítés fedezetéül szolgáló vagyonnak megfelelő összeg, 674.433 forint erejéig vagyonekobjás alkalmazására nincs jogi lehetőség.

Sértett2 viszont a biztosító társaságnál bejelentett kárigényének várható rendezésére figyelemmel polgári jogi igényét a tárgyaláson visszavonta. Nem volt akadálya tehát az említett sértett sérelmére elkövetett cselekménnyel okozott és meg nem térült kárral azonos értékű vagyonekobjás alkalmazásának. Ezért a másodfokú bíróság a vádlottal szemben 274.700 forint erejéig a Btk. 74.§ (1) bekezdés a) pontja alapján vagyonekobjást rendelt el.

Sértett1 magánfél az eljárás során előterjesztett polgári jogi igényét nem vonta vissza, így arról már az elsőfokú bíróságnak is érdemben rendelkeznie kellett volna. E mulasztást a másodfokú bíróság a Be.335.§ (1), illetve (2) bekezdése alapján pótolta, és a vádlottat az általa nem is vitatott, megfelelően feltárt kárértékkel megegyező kártérítés fizetésére kötelezte. E kötelezés az 1959. évi IV. törvény 339.§ (1) bekezdésén alapul. Tekintettel arra, hogy a károkozás 2012. december 20. napján történt, az új Ptk., a 2013. évi V. tv. rendelkezéseit nem kell alkalmazni. Az illeték fizetésére vonatkozó kötelezettség az Illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 42.§ (1) bekezdésének a) pontján, a mérsékelt illeték a hivatkozott törvény 58.§ (1) bekezdésének c) pontján alapul.

A kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének a minősítést, a vagyonekobjást, valamint **sértett1** magánfél polgári jogi igényét érintő részében a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Btk.92.§ (1)-(2) bekezdése alapján rendelkezett a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött idő továbbmenő beszámításáról.

P é c s, 2014. május 6.

.Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr.Halász Etelka s.k. előadó bíró, Dr.Bencze Beáta s.k. bíró

A Szekszárdi Törvényszék 6.B.116/2013/42. számú ítélete a Pécsi Ítélőtábla Bf.III.16/2014/7. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - a 2014. évi május hó 6. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke